

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Princeps Christiano-Politicus Septem donis Spiritus sancti
instructus Anno M.DC.LVI.**

Faust, Reinhard

Herbipoli, 1667

Caput IV. Scientiæ Varietas.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55326](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55326)

res proficiunt, ut fortunæ spolia,
populi ludibria, calamitatis &
miseriæ expertissimi Magistri
eyadant.

CAPUT IV.

Scientiæ Varietas.

NEquè tamen velim existi-
met quispiam honesta stu-
dia, animorum ornamenta, con-
temptis istis literionum studio-
sitatibus, contemni, aut otia
suaderi, dum quiescunt tribuna-
lia. Siquidem variarum rerum
cognitio semper amanda, otium
semper vitandum. Neque quic-
quam sic Heroas dedecet, ne-
que tantam ignaviam plantat,
tantam regnis vastitatem indu-

156 DISCVRSVS V.

cit, tantum & tam nocivum si-
 lentiùm juribus indicit, quàm
 otium. Tolle otium à rege & re-
 gno, jam cupidines, fraudes, se-
 mentem rebellionis, vitiorum
 cubile & sentinam scelerum su-
 stulisti. Caveat omnis magistra-
 tus multæ malitiæ magistram
 ignaviam; facit hæc, ut supra
 Principem extollatur populus.
 Hinc Attalus Rex servo Philip-
 pomeno inservire didicit. Nun-
 quid igitur Princeps, ut Con-
 stantinopolitan⁹ Imperator Mi-
 chaël disciplinis literarum ob-
 scurabit Imperium? nunquid
 Epicuri disciplinis sese tradet?
 an Stoam frequentabit? an Aca-
 demiam? ignoscite mihi Epicu-
 ri, ignoscite Stoici, corporis vo-
 luptas

DE SCIENTIA. 157

si-
m
e-
e-
m
u-
a-
m
ra
is.
p-
n-
n-
li-
b-
id
et
ca-
u-
o-
as

luptas non est regni felicitas,
pertinacia & rigor vester non
est regium ornamentum. Sa-
pientiæ exploratio, veri investi-
gatio, virtutum honestas decent
Principem: rerum causas, ortus
& interitus, temporum vicissi-
tudines & cœlestium orbium
convolutiones prælibare oportet,
non sese totum immergere,
ne à subditis Philosophum age-
re & Principem deponere co-
gatur. Mathematicorum artes,
quantum satis est, ad ædifican-
das urbes, ad Musarum domici-
lia erigenda, ad divini cultus
Basilicas extruendas, quin ad
metanda castra, ad ordinandos
exercitus, ad expugnandos ho-
stes libandæ sunt; uti illis, non

frui oportet; ne, dum cœli motus considerat & metitur Princeps astrologus, magnitudine cœli abductus Imperii sui limites obliviscatur. Alphonsus X. Rex Castellæ, dum stellas perlustravit, in fossam incidit; dum alii circinârunt, excentrici oberrârunt alienæ artis speculatores, suæ osores, artium Professores, sui status everfores. Præter linguarum peritiam provinciarumque notitiam utilissimum & penè necessarium vitæ speculum historia est; ex hac vitæ propriæ errores alienâ virtute corriguntur, virtutes ex alienis erroribus addiscuntur. Ex hac regius Psaltes annos suos in amaritudine recogitabat; Asluerus magni-

magnitudinis suæ periculum colligebat; hoc in speculo Moy-
sis zelus, Josues fortitudo, Mar-
dochæi pietas exhibetur. Quòd
si displicent vetera, lege Clodo-
væos, Carolos, Philippos, Ferdi-
nandos, Leopoldos, multa, quæ
admireris, multa, quæ imiteris,
nonnulla etiam, de quibus te-
cum in utramque partem disce-
ptes, reperies, & mente illustrior
moribusque correctior evades.
Præstantior omnibus sacra hi-
storia, quæ velut lux quædam
divinitus accensa, vitæ melioris
remedia demonstrat, quæ veluti
furiosa flamma totius guberna-
tionis difficultates depopula-
tur, spargitque lucem, quâ duce
viam ad cœlestia gaudia eorum
candi-

candidatus intueatur: Regulam
sanè fax illa divina morum,
mensuram negotiorum, om-
niumq; finem præfixum osten-
dit. Hinc illustratus Josephus
Patriarcha ad Ægypti Assyriæ-
que salutem se contulit, hanc
cùm populus Ephraim deseruis-
set lucem, veluti columba à vul-
turibus direptus fuit. Hebræi
spretâ Christi doctrinâ ab He-
rodianis docti tandem vitæ
monstra evaserunt. Ipsi Genti-
les in gravioribus regni vitæque
negotiis à Fidelium Sanctorum-
que doctrina & exemplis confi-
lium petiverunt. Ptolomæus
Philadelphus Rex Ægypti &
Constantinus Magnus ad status
sui

sui commoda sacri codicis explanationem desiderârunt. Plato Aristotelis aliorumque Magister à sacro codice illuminatus, Moyfes Atheniensis cœlestis harmoniæ moderator planè divinus audit, atque suis nos documentis ex naturæ symmetria ad morum conformitatem invitavit. Divinorum affectuum Encomiasten, mysteriorū oraculum, psalmodiæ cœlestis & terrestris modulatorem Davidem audi, & documenta exprime, si potes; Attende suspiria cœlestis phonsci, tractus, raptus, fugas, symphonias, chromata, quibus animi & in mansuetudinem descendunt, & in justam

justam iram acuuntur; nunc effervescunt in amorem, nunc in laudes erumpunt; modò in execrationes malignantium, modò in consolationes afflictorum eriguntur. Alexander Severus æqualem curam historiæ atque militiæ haberi voluit. Est historialux veritatis, memoria vetustatis, testis temporum, magistratorum, vitæ sanctioris nutritrix & propagatrix, in qua ipsi mortui viva exhibent spectacula & documenta, ut non immeritò Basilii Imperator Leoni filio & futuro Principi ultimâ voluntate Historicos legaverit; utpotè qui Heroum virtutes imitandas tradunt, flagitia execranda ostendunt;

ef. dunt ; qui ad judicandum de
 in præsentibus & futuris, iudicium
 e- à præteritis certissimum deri-
 dō vant, qui ad rectam regnorum
 m gubernationē perfectissima Po-
 us liticorum dogmata statuunt. Et
 ue hæc scientiæ principalis est va-
 o- rietas, è qua ad gubernandam
 u- rempubl. glorificandum Deum
 ra gradus Principi Christiano Po-
 & litico sunt ponendi.

CAPUT V.

Scientia Theoria.

S CIENTIA, quâ mens nostra
 suam omnisq; creaturæ con-
 tinuam à divina essentia, omni-
 bus, ratione immensitatis, inti-
 mè